

Fòrum ONDARA

de capellans del bisbat de solsona

Núm 1 - Març de 2005

UNA VISIÓ CRISTIANA DE L'ECONOMIA DE L'ESGLÉSIA

Després de reflexionar-hi, posem per escrit la nostra manera de veure les coses i ens agradaria oferir-la i donar-la a conèixer a tots els capellans, sense que pogués ser interpretat com una imposició, sinó com una reflexió oberta al diàleg.

El cristianisme és vida o no és. Un estil de vida basat en l'evangeli i en els valors que transmet afecta tots els aspectes i tots els àmbits de la persona. Si fos el compliment estricte d'un catàleg de normes (cosa criticada pel mateix Jesús al llarg de la seva vida) seria una religió purament externa i morta. Si afectés només una part de la vida de la persona o de la comunitat, deixant la resta a altres actituds, seria com servir dos senyors, que diu l'evangeli. La concepció cristiana de la vida abasta íntegrament tota la persona en el seu àmbit individual, personal i comunitari.

Un dels aspectes de la vida de les persones és l'economia, entesa globalment com la utilització dels béns materials, crematístics o no, per al desenvolupament personal, familiar i social. Si volem atendre l'economia des del punt de vista cristià, haurem d'emmirallar-nos en l'evangeli i, en general, en tot el nou testament, i incorporar-hi les actituds i els conceptes que es desprenen de l'ensenyament de Jesús. Altrament, farem una economia de mercat, neoliberal, en què l'individualisme, el poder i l'egoisme són el que prevalen per a engreixar els interessos personals o de grup, cosa totalment oposada a l'esperit de l'evangeli i a la doctrina i actituds expressades per Jesús.

Una de les característiques més genuïnes de la predicació de Jesús és la comunió o, en un llenguatge més actual, la solidaritat. De tal manera que una concepció neoliberal de l'economia xoca frontalment amb el mateix evangeli. Ja fa anys, el mateix papa Joan Pau II llançà la idea que "tota propietat privada està gravada amb una hipoteca social".

L'església, com a signe que ha de ser del Regne de Déu i transmissora dels seus valors, no pot predicar la doctrina de Jesús i actuar de diferent manera, o bé aplicar, ni tan sols en les seves estructures, models basats en doctrines contraposades a allò que predica. No pot, per exemple, utilitzar l'economia dins l'església al servei de l'exercici del poder.

Durant 42 anys (1959-2001), al nostre bisbat de

Solsona es posà en marxa tot un moviment anomenat "Ajuda a l'Església", nascut, com sabem, de la base, d'uns quants capellans que intentaren posar en pràctica la gratuïtat dels serveis i els conceptes de comunió de béns i de solidaritat, per tal posar l'economia al servei de la pastoral i caminar cap a l'autofinançament. Durant tot aquest període, l'Ajuda a l'Església s'anà estenent per tot el bisbat i, sota l'impuls i el respecte dels bisbes que

han anat passant, s'instaurà oficialment en tots els àmbits de l'economia diocesana, arxiprestal i parroquial, establint uns canals de comunicació de béns a tots els nivells, de tal manera que la solidaritat estava present en tots ells. Tots els mecanismes i tota la doctrina inherent a l'Ajuda a l'Església, fixava les seves bases en els valors de l'evangeli, per tal que l'església, també en les seves estructures econòmiques, fos signe de la presència de Jesús en el món, fugint completament de la consecució dels béns econòmics per medis no pastorals i de la utilització d'aquests a favor d'uns objectius que no fossin el compliment de la missió de l'església. Amb les mancances pròpies de tota obra humana, l'església de Solsona avançà i aprofundí en aquesta línia.

L'arribada del nou bisbe representà, el 2001, el

menysteniment dels principis que inspiraven l'Ajuda a l'Església. S'ha enrunat allò que laboriosament s'havia anat aixecant en tant de temps, si bé encara queda dempeus, com una carcassa morta, alguna estructura buidada de sentit.

Per més administradors que siguin el bisbe i el rector, no es pot admetre una administració personalista i arbitrària, que miri només l'eficiència. Potser sí que el sistema de l'Ajuda a l'Església es podia simplificar i millorar, però el que no es pot fer de cap manera és carregar-se la responsabilitat eclesial i l'esperit evangèlic i pastoral que ha d'animar sempre l'administració de béns a l'Església. No és gens exemplar bestreure les finques anomenades "de la mitra" del fons comú de solidaritat, ni tampoc és comprensible que el bisbe pugui fer durant dos anys obres al Palau sense compartir el projecte i sense acabar de revelar les intencions. La subvenció per a obres a les parròquies ha d'estar

regulada i no pot aparèixer com a objecte de favor. Si es vol dissipar tota aparença mercantil en els serveis eclesials i oferir una imatge de gratuïtat, s'ha d'evitar tota petició directa i indirecta de retribució. En fi, desposseïda del seu esperit i fora del seu context, l'aportació de les parròquies a l'arxiprestat, més que un canal de comunicació de béns, fa la impressió d'un impost destinat a alleujar el bisbat en la seva obligació de sustentar els

capellans. Tot plegat ha desencisat molta gent i ha fet devallar el nivell d'autofinançament del 70% al 55%, el més baix dels bisbats catalans.

Amb tot, és d'esperar que l'esperit del que fou l'Ajuda a l'Església haurà calat en l'ànim de moltes persones, capellans i laics, que encara malden per mantenir viu, si no el foc, sí el caliu del que va ser una de les característiques més pròpies i autèntiques del nostre Bisbat.

Actualment hi ha que es pregunta què s'ha de fer. Si mantenir les escasses estructures que perviuen de l'antiga Ajuda a l'Església, encara que ja no tinguin ni el sentit ni l'esperit d'allò que fou, col·laborant a una utilització de la nostra economia contrària a l'evangeli o, pel contrari, qüestionar-se tota col·laboració que no vingui estrictament dictada pel dret canònic i obrir canals de comunicació de béns entre persones i parròquies al marge institucional, tal com es feia al principi del naixement de l'Ajuda

a l'Església, allà pels principis dels anys seixanta.

El repte no és pas fàcil.

Març de 2005

FÒRUM ONDARA,
de capellans del bisbat de Solsona

MANIFEST

La Confederació de Fòrums de Catalunya ha començat una campanya de recollida de signatures, en la qual són invitats a participar tots aquells capellans de les diòcesis catalanes que no se sentin representats, pel motiu que sigui, per la Conferència Episcopal Espanyola. El manifest diu així:

«Els capellans sotasignants de les diòcesis catalanes manifesten que no es consideren lligats a la Conferència Episcopal Espanyola, perquè no s'identifiquen ni amb el seu tarannà, ni amb els seus interessos, ni amb la seva ideologia política o religiosa».

El recull de signatures s'enviarà al President de la Conferència Episcopal Espanyola i es notificarà a tots els bisbes de les diòcesis catalanes.

COMIAT DEL PERE CASALDÀLIGA

Fragment del comunicat del bisbe Pere amb motiu de la seva jubilació:

Ha estat una autèntica allau de missatges de solidaritat, preocupats i fins i tot indignats alguns, i ja finalment, molts, exultants. Avui, com mai, hauria jo de respondre personalment, missatge per missatge, cor a cor. Han arribat també, en aquest temps de vigília expectant, moltes preguntes, molts desfogaments; sobre aquest nostre Món neoliberal, sobre la nostra santa i problemàtica Església. Envio les preguntes i les ansietats a l'Esperit d'aquell que és "la nostra Pau". I, creients i agnòstics, serens i rebels, elles i ells, doneu-vos tots per respostos amb un amor immens. Així de fàcilment ens traiem la càrrega els bisbes retirats...!